

Helsingissä 30.9.2025

Asia: HE 99/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2026

<https://www.eduskunta.fi/pdf/HE+99/2025>

Teema: Luonnonvaraisten eläinten hoito tilanne ja rahoitus

Kiitämme lausuntopyynnöstä.

Pidämme talousarviota puutteellisena luonnonvaraisten eläinten hoitoon osoitettujen varojen osalta. Luonnonsuojeluun varattu määräraha on laskenut viime vuosina. Esimerkiksi momentille "21. Eräät luonnonsuojelun menot", johon kuuluu luonnonvaraisten eläinten hoito, osoitettiin 25 540 000 euroa vuonna 2022, mutta vain 15 540 000 euroa vuosina 2023–2025. Vuonna 2026 momentille on osoitettu edelleen sama 15 540 000 euroa.

Vuonna 2022 avustuksia luonnonvaraisten eläinten hoitoon myönnettiin yhteensä 380 000 euroa, vuonna 2023 320 000 euroa, ja vuonna 2024 277 000 euroa. Vuonna 2025 haettavaksi ilmoitettiin 220 000 euroa. Avustussumma on laskenut vuosittain, kolmen vuoden aikana 160 000 euroa, mikä on erittäin merkittävä vähennys.

Laki velvoittaa, että sairasta, vahingoittunutta tai muutoin avuttomassa tilassa olevaa luonnonvaraista eläintä tulee pyrkiä auttamaan tai huolehtia, että se saa asianmukaista hoitoa. Käytännössä apua tarvitsevalla eläimellä on vain tietyissä tapauksissa mahdollisuus saada lain edellyttää apua ja hoitoa, sillä apua tarjoavia tahoja ei ole Suomessa riittävästi, kattavasti eikä tarjottu apu ole kaikissa tapauksissa asiantuntevaa.

Kun laki eläinten hyvinvoinnista 693/2023 astui voimaan vuoden 2024 alussa, luonnonvaraisten eläinten hoitamisesta tuli ilmoituksenvaraista. Uuden vaatimuksen tarkoituksena on tehdä hoidosta laadukkaampaa ja paremmin valvottua. Mikäli luonnonvaraisten eläinten hoidon laatua halutaan parantaa siten, että hoito voitaisiin toteuttaa lain velvoittamalla tavalla, sen rahoitusta tulisi lisätä.

Ympäristöministeriön avustus on merkittävä tuki SEYn vapaaehtoistoiminnalle luonnonvaraisten eläinten auttamiseksi. SEY tukee ja mahdollistaa toiminnallaan valtakunnallisesti loukkaantuneiden luonnonvaraisten eläinten hoitoa, ja jokainen SEYn eläinsuojeluneuvoja koulutetaan luonnonvaraisten eläinten perushoitoon. Lisäksi osa SEYn neuvoista on syventänyt tietouttaan ja osaamistaan luonnoneläimistä ja voi siten ottaa tarvittaessa luonnonvaraisia eläimiä hoitoonsa ja myöhemmin luontoon vapautettavaksi. Myös useissa SEYn jäsenyhdistyksissä ympäri maan on luonnoneläimiin erikoistuneita auttajia.

SEY toteutti vuonna 2024 yhteistyötahojen kanssa (MMM, Ruokavirasto, EHK, Korkeasaaren eläintarha) ensimmäisen suomenkielisen luonnonvaraisten eläinten hoito-oppaan. Opas toteutettiin MMM:n tuella ja sitä on jaettu aluehallintovirastoihin ilmoituksen luonnonvaraisten eläinten hoidosta tehneille tahoille. Suomessa on osaamista ja halua kehittää luonnonvaraisten eläinten hoitoa edelleen kansainvälisesti korkealle tasolle, mutta merkittävä este kehitykselle on rahoituksen vähyyys ja ympäristöministeriön avustuksen jatkuva väheneminen.

Vuonna 2022 lopetettiin muiden kuin luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen eläinten hoidon valtionavustusten maksaminen, mikä vaikeutti edelleen luonnonvaraisten eläinten hoitamista.

On huomattava, että merkittävä osa eläinten vahingoittumisista johtuu ihmisen toiminnasta, esimerkiksi rakentaminen eläinten pesimä- ja eläinalueille, liikenne ja lemmikkieläinten pito vapaana valvomatta. Avun tarpeessa olevien luonnonvaraisten eläinten asianmukainen hoitaminen on tärkeää myös eläinten ja ihmisten yhteisen terveyden (One Health) kannalta.

Kati White
Toiminnanjohtaja
SEY Suomen eläinsuojelu

